

efter Gammelskatten og Land- og Lignings-skatten. Man har saaledes sendt mig en Opgørelse fra et Sogn over 41 Arvefæstere, der tilsammen eje $32\frac{3}{4}$ Td. Hartkorn og nu svare tilsammen i Land- og Lignings-skat og Gammelskat 65 Kr. 8 Øre, men som, naar Ejendomsskylden kommer til at virke, ville komme til at betale 199 Kr. 21 Øre eller 134 Kr. mere, hvilket bliver 3 Kr. 27 Øre til hver Husmand, og Ejendomsskyldens Beløb bliver da 3 Gange saa højt for dem, som Gammelskatten og Land- og Ligningsskatten ere for Tiden. Nu er der jo indført den Lempelse ved Skatte-lovene, at naar en Ejendom ikke overstiger 3 Tdr. Hartkorn, og paa Bornholm $4\frac{1}{3}$ Td. Hartkorn efter det bornholmske Hartkorn, vi have der ovre, skulde det vare 25 Aar, nemlig til 1. Juli 1929, inden der skulde svares den fulde Ejendomsskyld til Staten, saaledes at de jo endnu have godt en Snes Aar at løbe paa, inden Forhøjelsen træder i Kraft. Men saa snart der for Eksempel sker en saadan Forandring som en Udparcellering af en saadan Ejendom, skulle de betale Ejendomsskylden straks, og fordi de se, at de saaledes ville komme til at faa en Slags Skatteforhøjelse til Staten, er Spørgsmaalet kommet frem igen og kommet frem paa den Maade, at da nu Lovgivningsmagten i de senere Aar har søgt ved forskellige Love at ændre gamle Forhold og gøre gammel Uret god igen — jeg skal blot henvise til Tiendeloven —, have disse bornholmske Husmænd ogsaa haft det Haab, at Lovgivningsmagten ligeledes vil tage sig af dem, som der i sin Tid er begaaet en Uret imod.

Derfor have min ærede Kollega og jeg stillet dette Forslag til det høje Ting, og vi haabe, det maa blive modtaget med Velvillie. Forslaget gaar ud paa, at der for disse raa, uopdyrkede, saakaldte tillagte Lyngjorder, der ejes af Husmænd, maatte ske en Nedsættelse af 28 pCt., hvilket svarer til Tiendelovens Støtte fra Statskassen. Dette finder jeg ikke er for højt, naar, som vi have oplyst, den Pris, der oprindeligt blev sat for disse Jorder, var 6,100 Kr. pr. Td. Hartkorn, regnet efter almindeligt dansk Hartkorn, altsaa uden Bygninger og Besætning, men kun for den raa Lyngjord. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Finansminister og det høje Ting at tage lidt venligt mod et Forslag som dette, der, som jeg før nævnte, ikke for Statskassen betyder noget, thi det kan neppe blive mere end saadan noget som 1,800 Kr. om Aaret i Nedsættelse. Arvefæsteafgiften derovre løber i det hele taget

op til 29,000—30,000 Kr. Der er jo altid lidt Forskel, nemlig den Forskel, der bliver efter Kapitelstaksten. Sidste Aar var, saa vidt jeg ved, vor Kapitelstakst 7 Kr. 6 Øre, og nu er Kapitelstaksten 7 Kr. 30 Øre, og det gør jo ikke saa lidt Forskel, naar det drejer sig om tre Tusinde og to Hundrede Tdr. Havre. En Forhøjelse af Kapitelstaksten som den sidste paa 24 Øre bliver altsaa altid c. 800 Kr.s Værdiforøgelse for Statskassen. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale dette lille Lovforslag til velvillig Modtagelse for den højtærede Finansminister og det høje Ting.

K. M. Klausen: Dette Forslag om Nedsættelse i Arvefæsteafgifterne for bornholmske Husmænd er jo gammelkendt her i Rigsdagen; det har jo adskillige Gange været Genstand for Andragender fra de paagældende Husmænds Side. Der har i sin Tid været nedsat en Kommission for at undersøge denne Sag, og den har ogsaa i sin Tid været Genstand for en direkte Lovgivning. Men skønt Sagen saaledes mange Gange har været til Forhandling her i Rigsdagen, er det dog aldrig lykkedes at opnaa en Overenskomst, som de bornholmske Husmænd vare tilfredse med; derfor ere de stadig komne igen, og det er jo ikke mere end højst 2—3 Aar siden, der indkom et Andragende fra dem, som blev behandlet her i Rigsdagen, og det var egentlig dette Andragende, som gjorde, at jeg fik Interesse for denne Sag, og det var det, der gav Anledning til, at jeg begyndte at sætte mig ind i denne Sag.

Det glæder mig derfor at se, at dette Lovforslag nu er fremkommet. Denne Sag var jo til en ret udførlig Drøftelse ved Finanslovens første Behandling, og det ærede Medlem for Rønne (Blem) gav den Gang en meget udførlig Skildring af Forholdene, som de ere, en Skildring, der vidnede om et virkelig stort og indgaaende Arbejde i denne Sag. Det ærede Medlem foreslog da følgende; han sagde: Jeg vil dog meget henstille, at denne Sag ikke afvises, men bliver nærmere og grundigt undersøgt af en Kommission. Da jeg senere talte om den samme Sag, fraraadede jeg det ærede Medlem at gaa den Vej at henvise Sagen til en Kommission. Det kan jo være meget godt at henvise saadanne Spørgsmaal som disse til Kommissioner, men vi vide jo allesammen, at Følgen deraf bliver, at deres Afgørelse bliver forhalet. Skulde der nedsættes en Kommission, hvori alle de interesserede Parter